

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

**Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2012-237
d.d. 14 augustus 2012**

(mr. P.A. Offers, voorzitter, prof. mr. M.L. Hendrikse en mr. B.F. Keulen, en
mr. drs. D.J. Olthoff, secretaris)

Samenvatting

Consument heeft bij Aangeslotene een spaarkasovereenkomst op beleggingsbasis met overlijdensrisicodekking gesloten met als ingangsdatum 1 mei 1998 en einddatum 1 mei 2028. Begin 2011 heeft Consument bezwaar gemaakt tegen de in rekening gebrachte kosten en de hoogte van de premie voor de overlijdensrisicoverzekering. Consument vordert van Aangeslotene onder meer gedeeltelijke terugbetaling van de premie voor de overlijdensrisicoverzekering en de eerste kosten voor de beleggingsverzekering. De Commissie oordeelt dat Consument zelf voor een bepaald beleggingsfonds alsmede voor een uitkering bij overlijden heeft gekozen. Er was geen onduidelijkheid over de aanwending van de maandelijkse storting. De premie van de overlijdensrisicoverzekering fluctueert niet met de waarde van de beleggingsverzekering, reden waarom de Aanbeveling van de Ombudsman van 4 maart 2008 in deze situatie niet van toepassing is. Voorts heeft Consument niet aannemelijk gemaakt dat de met de Ombudsman overeengekomen regeling omtrent de kostenmaximering niet correct is uitgevoerd.

De vorderingen van Consument worden afgewezen.

I. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:

- het door de Ombudsman Financiële Dienstverlening overgelegde dossier;
- het ingevulde en door Consument op 20 oktober 2011 ondertekende vragenformulier;
- het antwoord van Aangeslotene van 9 februari 2012;
- de repliek van Consument van 28 februari 2012;
- de dupliek van Aangeslotene van 11 april 2012.

De Commissie heeft vastgesteld dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid.

De Commissie heeft vastgesteld dat partijen het advies als bindend zullen aanvaarden.

De Commissie heeft partijen opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 11 juni 2012.

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

- 2.1 Consument heeft bij Aangeslotene een spaarkasovereenkomst op beleggingsbasis met overlijdensrisicodekking gesloten met als ingangsdatum 1 mei 1998 en einddatum 1 mei 2028. Op het door Consument op 14 februari 1998 ondertekende aanvraagformulier is aangekruist dat het spaardeel in een nader genoemd aandelenfonds wordt gestort en dat de uitkering bij overlijden zal bestaan uit de som van de betaalde spaarstortingen. In de bij het aanvraagformulier gezonden toelichting is een bepaling opgenomen inzake de bedenktijd: Consument kan 14 dagen na ontvangst van het certificaat de overeenkomst schriftelijk opzeggen. Tevens wordt als volgt toegelicht op welke wijze de spaarstorting wordt aangewend:

“Belegging

De storting voor uw Plan bestaat uit een spaargedeelte (spaarstorting) en een risicogedeelte (de premie). De spaarstortingen en de beleggingsopbrengsten worden toegevoegd aan de door u gekozen beleggingskas.

De beleggingsopbrengst is het totaal van rente, dividenden etc. plus de winsten of verliezen uit koerswijzigingen.”

- 2.2 Op het certificaat-aanhangsel staat vermeld dat de storting per maand f 139,16 bedraagt en wordt gesplitst in een spaarstorting van f 106,60 en een premie van f 32,56.

- 2.3 Op het certificaat staat onder meer het volgende vermeld:

“Uitkeringen:

- a. bij in leven zijn van de verzekerde op de einddatum het aandeel in de beleggingskas;
- b. terstond na overlijden van de verzekerde voor de einddatum de som van de betaalde stortingen en premies.

(...)

Voorwaarden:

Op deze overeenkomst zijn de volgende voorwaarden van toepassing:

- Algemene voorwaarden 1996.
- Certificaat-aanhangsel Spaar-Aktief Beleggingsplan.
- Clausuleblad 1996 Indexclausule..”

- 2.4 In artikel 1.e van de Algemene Voorwaarden 1996 wordt de overeenkomst tussen Consument en Aangeslotene omschreven als:

“de overeenkomst tussen de deelnemer en de maatschappij omvattende deelneming in één of meer op het certificaat vermelde beleggingskassen en overlijdensrisicodekking;”

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Artikel 1.n van de Algemene Voorwaarden 1996 luidt:

“premie: het deel van de [hier zal bedoeld zijn:het]door de deelnemer te betalen bedrag dat verschuldigd is voor de overlijdensrisicodekking;”

Artikel 8 (Kosten en belastingen) van de Algemene Voorwaarden 1996 luidt, voor zover relevant:

“1. Eenmalige kosten

De eenmalige kostenvergoeding bedraagt 4 % van de som van de overeengekomen spaarstorting en welke zullen worden voldaan vanaf de ingangsdatum tot de einddatum.”

Artikel 12 (Flexibele storting en wijziging overlijdensrisicodekking) van de Algemene Voorwaarden 1996 luidt:

“(…)

4. Wijziging van de overlijdensrisicodekking

De deelnemer kan tijdens de duur van de overeenkomst de overlijdensrisicodekking aanpassen.

Daarbij heeft hij de keuze uit de volgende mogelijkheden:

- *een uitkering ter grootte van de som van de betaalde spaarstorting en premies;*
- *een uitkering ter grootte van de som van de betaalde spaarstorting en premies plus 5 % samengestelde intrest;*
- *een vast kapitaal.”*

2.5 Begin 2011 heeft Consument zich tot Aangeslotene gewend in verband met de in rekening gebrachte kosten van de beleggingsverzekering en de hoogte van de premie voor de overlijdensrisicoverzekering.

2.6 Bij brief van 25 mei 2011 heeft Aangeslotene aan de Ombudsman Financiële Dienstverlening bericht geen aanleiding te zien tot een specifieke tegemoetkoming wegens een naar verwachting teleurstellend eindkapitaal. Consument heeft zich vervolgens tot de Commissie gewend.

3. Geschil

Consument vordert van Aangeslotene gedeeltelijke terugbetaling van zowel de premie voor de overlijdensrisicoverzekering, door hem voorlopig begroot op € 1.970,00 exclusief wettelijke rente, als de eerste kosten voor de beleggingsverzekering, door hem voorlopig begroot op € 400,00 exclusief wettelijke rente. Tevens vordert Consument vergoeding van de kosten in verband met de onderhavige procedure.

3.1 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslagen:

- Consument heeft nimmer een overlijdensrisicoverzekering gewenst en deze verzekering dient voor hem dan ook geen doel, reden waarom de dekking voor Consument naar “nul” zou moeten worden omgezet.

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

- De door Aangeslotene gehanteerde premie voor de overlijdensrisicodekking is niet marktconform.
- Consument heeft een zogenaamde “woekerpolis” waardoor hij in aanmerking komt voor een compensatie conform de Aanbeveling van de Ombudsman van 4 maart 2008, waarin onder meer is bepaald dat de premies van een overlijdensrisico-verzekering marktconform dienen te zijn.
- In de Aanbeveling van de Ombudsman is eveneens bepaald dat de bij een beleggings-verzekering in rekening gebrachte kosten evenredig dienen te zijn. De kosten van de verzekering van Consument zijn onevenredig hoog.
- De negatieve waardeontwikkeling van de polis wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door de onevenredig hoge premie voor de overlijdensrisicoverzekering. Aangeslotene zou redelijkerwijs een gedeelte van de betaalde premie moeten aanwenden ten behoeve van de beleggingsverzekering.

3.2 Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, het volgende als verweer aangevoerd:

- Conform artikel 8 lid 1 van de Algemene Voorwaarden 1996 heeft Aangeslotene 4% aan eerste administratiekosten in rekening gebracht. Deze kosten zijn in de eerste twee jaar met de deelnemer verrekend. Aangeslotene heeft desondanks besloten om ook voor de spaarkasverzekering een regeling te treffen waarbij de kosten van de spaarkasinschrijving worden gemaximeerd.
- Het certificaat met de daarbij behorende bescheiden zijn destijds aan Consument toegezonden. De premie van de overlijdensrisicoverzekering is duidelijk gecommuniceerd. Consument heeft geen gebruik gemaakt van de bedenkttermijn van 14 dagen. Pas begin 2011 heeft Consument bezwaar gemaakt.
- De spaarkasverzekering is een specifiek product, waaraan altijd een overlijdensrisicodekking is verbonden met een vaste premie. De Aanbeveling van de Ombudsman geldt niet voor deze vaste premie.
- De in de Aanbeveling van de Ombudsman bedoelde risico's zijn in de situatie van Consument niet aan de orde. In de verzekering van Consument speelt het zogenaamde “hefboomeffect”, waarbij de hoogte van de overlijdensrisicopremie afhankelijk is van de waarde van de verzekering, niet.
- In artikel 12 lid 4 van de Algemene voorwaarden 1996 is bepaald op welke wijze tijdens de looptijd de overlijdensrisicodekking kan worden aangepast. Het terugbrengen van de dekking naar “nul” behoort niet tot de mogelijkheden.
- Consument heeft in samenspraak met zijn toenmalige tussenpersoon gekozen voor een beleggingskas met een hoog risicoprofiel. Dat Consument - gezien de tegenvallende beursontwikkelingen - mede hierdoor is geconfronteerd met een teleurstellende waardeontwikkeling is een omstandigheid die niet binnen de risicosfeer van Aangeslotene valt.

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

4. Beoordeling

- 4.1 Consument heeft aan de hand van het door hem op 14 februari 1998 ondertekende aanvraagformulier bij Aangeslotene een aanvraag voor een spaarkasovereenkomst op beleggingsbasis ingediend. Op dit formulier heeft Consument gekozen voor een bepaald fonds alsmede voor een uitkering bij overlijden die bestaat uit de som van de betaalde spaarstoringen. Consument heeft gekozen voor een maandelijkse storting van f 139,16. In de bijlage bij het aanvraagformulier wordt toegelicht op welke wijze de spaarstorting wordt aangewend. Aangeslotene heeft de verzekering geaccepteerd en aan Consument een certificaat en certificaataanhangsel gezonden. Uit deze stukken blijkt duidelijk dat de storting per maand f 139,16 bedraagt en wordt gesplitst in een spaarstorting van f 106,60 en een premie van f 32,56. Consument heeft deze stukken alsmede de Algemene Voorwaarden 1996 ontvangen en geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om binnen 14 dagen na ontvangst de overeenkomst op te zeggen. Naar het oordeel van de Commissie is de verzekeringsovereenkomst op geldige wijze tot stand is gekomen. Consument heeft niet aannemelijk gemaakt dat hij niet bekend was c.q. kon zijn met de inhoud van de overeenkomst en wijze waarop het door hem te betalen maandbedrag zou worden aangewend. Zijn stelling, te weten dat hij nimmer de intentie heeft gehad een overlijdensrisicoverzekering te sluiten, treft geen doel nu in alle aan hem overgelegde stukken was vermeld dat er (ook) sprake was van een overlijdensrisicodekking.
- 4.2 Bij de spaarkasovereenkomst op beleggingsbasis wordt het spaardeel van de premie, na aftrek van kosten, belegd. Consument heeft in dat kader gekozen voor een in de aanvraag vermeld fonds. De hoogte van de uitkering op de einddatum is afhankelijk van de resultaten van de beleggingen van dit fonds. Verder wordt de definitieve uitkering bepaald door het aantal in leven zijnde deelnemers op de einddatum. Zoals Aangeslotene terecht betoogt, komt het specifieke karakter van de spaarkasovereenkomst tevens tot uiting in geval van overlijden van de deelnemer voor de einddatum van de overeenkomst. Het spaartegoed vervalt alsdan aan de beleggingskas en wordt verdeeld onder de op dat moment nog in leven zijnde deelnemers. De uitkering op de einddatum kan derhalve fluctueren, maar - en dit is een belangrijk onderscheid met het soort beleggingsverzekeringen waarop de Aanbeveling van de Ombudsman betrekking heeft - de voor de overlijdensrisicoverzekering in rekening gebrachte premie heeft geen invloed op de waarde van de beleggingsverzekering. De hoogte van de risicopremie staat gedurende de gehele looptijd van de verzekering vast. De stelling van Consument, te weten dat Aangeslotene in zijn situatie overeenkomstig de Aanbeveling van de Ombudsman een marktconforme premie voor de overlijdensrisicoverzekering in rekening had moeten brengen, gaat derhalve niet op.

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

- 4.3 De door Aangeslotene overgelegde informatie zowel in de precontractuele fase als bij toezending van de spaarkasovereenkomst is voldoende en helder. Aangeslotene heeft duidelijk laten weten dat op basis van het door Consument te betalen maandbedrag zou worden gespaard voor een bedrag op de einddatum en bij vooroverlijden een bedrag gelijk aan de som van de betaalde spaarstortingen zou plaatsvinden en dat voor deze verzekering premie in rekening zou worden gebracht. Verder vloeit uit artikel 8 van de Algemene Voorwaarden 1996 voort dat en op welke wijze de kostenvergoeding zal plaatsvinden. Aangeslotene heeft desondanks besloten zich te conformeren aan de Aanbeveling van de Ombudsman en ook voor de spaarkasovereenkomst tot een kostenmaximering te komen. Voor zover door de Commissie valt na te gaan, geeft Aangeslotene op correcte wijze uitvoering aan deze regeling en is er op grond het certificaat en de Algemene Voorwaarden geen aanleiding te concluderen tot een onjuiste handelwijze van Aangeslotene.
- 4.4 Het voorgaande leidt de Commissie tot het oordeel dat de vordering van Consument wordt afgewezen. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

5. Beslissing

De Commissie wijst, als bindend advies, de vordering van Consument af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak.